

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

مقطع:

سال ۱۴۰۱

واحد:

عنوان برنامه: معاینه فیزیکی شکم

گروه هدف: دانشجویان پزشکی در مقطع مقدمات علوم بالینی

مسئول برنامه: گروه سمیولوژی مرکز مهارت‌های بالینی

هدف کلی: آشنائی با تکنیک انجام معاینه فیزیکی نرمال شکم و انجام آن

هدف اختصاصی: در پایان این دوره دانشجویان باید بتوانند معاینه فیزیکی نرمال شکم را در بیمارستان و روی بیمار انجام دهد .

در حیطه دانش:

۱- وسایل لازم برای انجام معاینه را نام ببرد . (استتوسکوپ)

۲- دانشجویان باید شرایط لازم برای معاینه شکم را که شامل موارد ذیل می باشد نام ببرد :
۱- ممانه بیمار باید خالی باشد .
۲- بیمار باید در وضعیت Supine باشد
۳- اتاق معاینه باید آرام باشد .
۴- ترمینولوژی مناسب جهت نشان دادن مکان یافته ها را نام ببرد .

۳- دانشجویان باید بتوانند مراحل انجام تکنیک معاینه مذکور را نام ببرد .

۴- دانشجویان باید بتوانند آناتومی ساختمان مذکور را توصیف نمایند .

در حیطه نگرشی:

دانشجو با تلاش و پشتکار در جهت بهبود فراگیری و انجام این معاینه بکوشد .

دانشجو باید نهایت تلاش خود را برای آرامش بیمار در هنگام معاینه بکار ببرد .

دانشجو باید چگونگی و ضرورت انجام معاینه مذکور را برای بیمار توضیح دهد .

در حیطه مهارتی:

دانشجو باید بتواند معاینه شکم را طبق چک لیست ذیل انجام دهد :

عنوان مهارت: معاینه فیزیکی شکم

مشاهده :

- وجود هرگونه اسکار- استریا ،فتق ، تغییرات عروقی ، ضایعه یا راش .
- وجود هرگونه حرکت غیرطبیعی درشکم
- توجه به قوام شکم : آیا صاف است ، برآمده یا فرو رفته.

سمع :

- دیافراگم گوش را روی (مناطق مشخص شده شکم طبق شکل) قراردهد .
- صداهای روده ای را گوش دهد .
- هرگونه بروئی درمنطقه شریان کلیوی ،شریان ایلپاک ویا آنورت را سمع کند

دق :

- درهر۴ مربع شکمی با استفاده از پروپر تکنیک دق را انجام دهد
- صداهای شنیده شده را به تمپان و دال طبقه بندی نماید .
- اسپن کبد را اندازه گیری نماید
- * تکنیک : قفسه سینه را به سمت پایین دق نماید (درروی خط میدکلاویکولار) تاوقتی که حاشیه بالایی کبد راشناسایی نماید.
- شکم را به سمت بالا دق نماید (روی خط میدکلاویکولار) ، تا وقتی که انتهای پایینی کبد را شناسایی نماید .
- منطقه طحال را دق نماید :
- * تکنیک : در روی خط اگزیلاری قدامی چپ آخرین فضای بین دنده ای را دق نماید که بطور نرمال تمپان است .ازبیمار بخواهد که یک نفس عمیق بکشد ودوباره آن ناحیه را دق شنیده شد نشان دهنده بزرگی طحال dullnessنماید .اگر
است .
۲

لمس :

- با لمس سطحی شروع کند و به هرگونه گاردینگ تندرns توجه کند .
- درلمس عمقی درصورت وجود هرگونه توده ویا درد عمقی ،آن را مشخص نماید .
- لمس کبد :
- * تکنیک : انگشتان خود را درست زیرحاشیه دنده ای راست بگذارد وازبیمار بخواهید که یک نفس عمیق بکشد ،شاید لبه کبد لمس شود . یک کبد نرمال دردناک نیست .

عنوان مهارت: معاینه فیزیکی شکم (ادامه)

- لمس منطقه آئورتیک

* تکنیک : بالای منطقه آمبلیکال در خط وسط را عمیقاً فشار دهید ، در این منطقه براحتی ضربان آئورت احساس می شود .

- لمس ناحیه طحال :

* تکنیک : با دست راست خود درست زیر لبه چپ دنده ها را فشار دهید ، از بیمار بخواهید که یک نفس عمیق بکشد ، طحال بطور نرمال لمس نمی شود .

دانشجو باید بتواند تست های اختصاصی ذیل را انجام دهد :

Rebound Tenderness

* تکنیک : این علامت برای التهاب پیریتون می باشد .

با دستان خود عمیقاً شکم را فشار دهید ، بعد از یک لحظه ، سریعاً فشار را بردارید اگر بیمار هنگام برداشتن فشار، ناراحت شود ، این علامت در بیمار وجود دارد.

Costovertebral tenderness.

* تکنیک : این نشانه در بیماریهای کلیوی دیده می شود .

از بیمار بخواهید که بنشیند ، با کنار دست مشت شده خود بطور محکم به زوایای ضربه بزنید ، طرف راست و چپ را باهم مقایسه کنید ، هرگونه ناراحتی Costovertebral نشان دهنده وجود این علامت می باشد .

Shifting Dullness

* تکنیک : این علامت در آسیت وجود دارد .

Psoas Sign.

* تکنیک : این علامت در آپاندیسیت وجود دارد.

دستان خود را در بالای زانوی راست بیمار قرار دهید و از بیمار بخواهید که هیپ راست خود را در مقابل فشار وارده خم نماید ، اگر درد شکمی افزایش یافت نشاندهنده وجود این علامت است

Obturator sign.

* تکنیک : این علامت در آپاندیسیت وجود دارد.

را به طرف داخل Leg پای راست بیمار را در حالی که زانویش خم است بالا ببرید ، بچرخانید اگر درد شکمی افزایش یافت نشان می دهد که این علامت وجود دارد

روش تدریس: وسایل کمک آموزشی - سخنرانی - نمایش شبیه سازی

فعالیت دانشجو: انجام عملی مهارت بطور مستقل

شیوه ارزیابی: آزمون ایستگاهی

عنوان مهارت:

معاینه فیزیکی شکم

(ادامه)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

واحد: اسفند ماه سال ۹۹ مقطع:

عنوان برنامه: معاینه فیزیکی پستان

گروه هدف: دانشجویان پزشکی در مقطع مقدمات علوم بالینی

مسئول برنامه: گروه سمبولوژی مرکز مهارت‌های بالینی

هدف کلی:

آشنائی با تکنیک انجام معاینه فیزیکی نرمال پستان و انجام آن .

هدف اختصاصی: در پایان این دوره دانشجو باید بتواند معاینه فیزیکی نرمال پستان را در بیمارستان و روی بیمار انجام دهد .

در حیطه دانش:

۱- دانشجو باید بتواند وسایل مورد لزوم را نام ببرد. (وسیله خاصی لازم نیست)

۲- دانشجو باید بتواند مراحل انجام تکنیک معاینه مذکور را نام ببرد.

۳- دانشجو باید بتواند آناتومی ساختمان مذکور را توصیف نماید

در حیطه نگرش:

دانشجو باید نهایت تلاش و پشتکار خود را برای بهبود فراگیری و انجام این معاینه انجام دهد.

دانشجو باید نهایت تلاش خود را برای اینکه بیمار در هنگام معاینه در آرامش کامل باشد را انجام دهد .

دانشجو باید چگونگی و ضرورت انجام تکنیک معاینه مذکور را برای بیمار توضیح دهد .

در حیطه مهارتی:

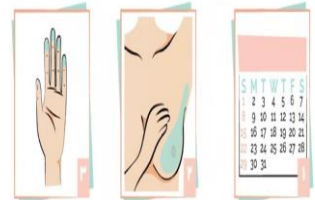
دانشجو در نگاه باید نکات ذیل را انجام دهد :

از بیمار بخواهد که لبه تخت بنشیند .

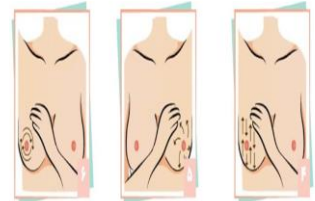
به پستانها نگاه کنید از نظر بررسی : تقارن- فرورفتگی- تورم یا تغییر رنگ- پوست پرتقالی شدن- وضعیت نوک پستان

عنوان مهارت: معاینه فیزیکی پستان

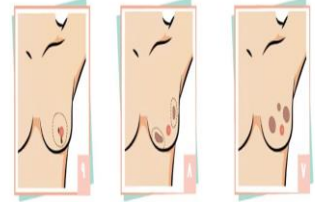
یکان

به آرامی از نوک انگشتان استفاده کنید
ناحیه پستان و زیر بغل را بررسی کنید
ماهی یکبار خودآزمایی را انجام دهید

بصورت دایره ای
بصورت نیمه دایره
بالا و پایین سینه

تغییرات با از شدان نوک سینه
تغییرات پوست سینه
لکه های روی سینه

به حرکت پستانها در طی مانورهای ذیل توجه کنید:

-بالا بردن شانه ها

-بالا بردن دستها بالای سر

-خم شدن بطرف جلو

-دانشجو باید در لمس نکات ذیل را انجام دهد :

-بیمار باید در وضعیت سوپاین باشد .

-بوسیله قسمت نرم انگشتان نشانه ، وسطی و حلقه شروع به لمس نماید (ازمحل اتصال کلاویکول با استرنوم)

-بافت سینه را روی دیواره قفسه سینه فشاردهد با حرکات چرخشی کوچک

-فشار سطحی برای بررسی لایه سطحی

-فشار متوسط برای لایه وسطی

-فشار محکم برای بافت عمقی بکار ببرد.

-قسمتهای طرفی پستان را لمس کند تا به زیر بغل برسد .

-آرنول و نوک سینه را لمس کند.

-نوک سینه را بین انگشت شصت و نشانه فشار دهد وهرگونه ترشح را بررسی کند .

-زیر بغل را بررسی لنف نودها لمس کند .

روش تدریس: وسایل کمک آموزشی - سخنرانی - نمایش شبیه سازی

فعالیت دانشجو: انجام عملی مهارت بطور مستقل

شیوه ارزیابی: آزمون ایستگاهی

عنوان مهارت: معاینه فیزیکی پستان

